

**EKSEMPLARISK
AP-PRØVE
UD FRA
GRAMMATIK-
NØGLEN**

Eksemplarisk AP-prøve ud fra GRAMMATIKNØGLEN

I forbindelse med arbejdet med vores AP-bog, **Grammatiknøglen**, har vi udarbejdet følgende udkast til en eksemplarisk prøve, som kan fungere som et udgangspunkt for skolernes egen AP-prøve.

Spørgsmålene nedenfor kan let suppleres af eller udskiftes med flere af samme type, så den enkelte skole kan tilpasse den til egne behov, og så man kan forny dele af prøven fra år til år. Nedenstående spørgsmål er altså blot eksempler på, hvordan man kan spørge.

Spørgsmålene kan alle besvares, hvis man er blevet undervist i almen sprogforståelse efter **Grammatiknøglen**. De er formuleret, så de kan bruges i en multiple choice-test i fx Socrative, som findes gratis på nettet. Fordelen ved en multiple choice-test af denne type er, at den er elektronisk og selvrettende og derfor hurtigt giver et overblik over elevernes begrebsforståelse. En prøve af denne type kan også bruges i en indledende screening eller midtvejsprøve i forløbet.

Hvis man i AP-prøven ønsker at lægge mere vægt på det funktionelle aspekt, sådan som **Grammatiknøglen** også lægger op til i undervisningen, kan man erstatte eller supplere en multiple choice-test med en friere skriftlig eller mundtlig prøve med udgangspunkt i et tekstuddrag, som skal analyseres, fx med fokus på kommunikationssituation, stil, sproghandlinger og ordklassernes funktion – altså tekstens formål og effekt.

Bedste hilsner,

Maren Aarup Schjørring og Ellen Rønhede Hansen

Forslag til hjælpemidler til prøven:

Alt efter hvilken prøveform der anvendes, og hvor mange og svære opgaver der er, har vi disse to forslag til hjælpemidler til prøven:

1. Få hjælpemidler, som udleveres ved prøvens start:

- a. Gloser til latindelen (her udarbejdes en kort liste over de ord, der indgår i de sætninger, som er med i prøven.)
- b. Bøjningsskema til substantiver, regelmæssige og uregelmæssige verber (se skemaerne i latindelen i **Grammatiknøglen**)

2. Alle hjælpemidler er tilladt:

- a. Alt det materiale, som eleverne har arbejdet med samt deres egne noter må anvendes ved prøven.

Eksempler på spørgsmål til almindelen

(rigtige svar er markeret med flueben)

1 Spørgsmål

**Hvilke af følgende er mundtlige og skriftlige genrer?
(flere rigtige svarmuligheder):**

- ✓ a. Roman
- ✓ b. Velkomsttale
- c. Musefælde
- d. Skrivebord
- ✓ e. Sms
- ✓ f. Læserbrev
- ✓ g. Skænderi

Lav evt. selv flere/andre spørgsmål vedrørende genrer

2 Spørgsmål

Hvilken ordklasse tilhører følgende ord: vi, os, dem, sig?

- ✓ a. Pronominer
 - b. Verber
 - c. Adjektiver
 - d. Dialogiske partikler
 - e. Numeralier
 - f. Adverbier
-

3 Spørgsmål

Hvilke funktioner har adjektiverne? (flere rigtige svarmuligheder)

- a. De kan beskrive en handling
 - ✓ b. De kan beskrive egenskaber ved ting
 - ✓ c. De kan vurdere ting
 - ✓ d. De kan lægge sig til et substantiv
 - e. De kan beskrive en hel sætning
 - ✓ f. De kan fungere som objektsprædikat
-

4 Spørgsmål

I hvilken form står substantiverne primært bøjet i dette citat fra Jens Blendstrups novelle "Manden der blandt andet var en sko" (2000)?

Det er lørdag formiddag i et hus i Smørum Nedre. Der sidder en mand under køkkenbordet. Nu kommer der en kvinde ind og sætter sig og trækker den ind mod bordet. Hun givet et hvin fra sig, da hun mærker den bløde hud fra et andet menneske.

- a. Præsens
- b. Mængdetal
- c. Superlativ
- ✓ d. Ubestemt form
- e. Kasus

Lav evt. selv flere/andre spørgsmål vedrørende brugen af ordklasser

5 Spørgsmål

Hvilket led udgør ordet hvid i følgende sætning?

Han malede sin hoveddør hvid hver sommer.

- ✓ a. Objektsprædikat
- b. Subjektsprædikat
- c. Verbumpredikat
- d. Kongruensled
- e. Objekt
- f. Adled

Lav evt. selv flere/andre spørgsmål vedrørende ledfunktioner

6 Spørgsmål

**Hvilke af disse sætninger er hovedsætninger?
(flere rigtige svarmuligheder)**

- ✓ a. Klods Hans og prinsessen elskede hinanden
 - b. Hvilket var første gang i hendes liv
 - ✓ c. Derfor endte eventyret lykkeligt
 - ✓ d. Men det kan man nu aldrig være sikker på
-

7 Spørgsmål

Hvilken type ledsætning er ledsætningerne i det følgende?

Hans og Grete boede hos heksen, der var en sulten gammel kone. Pandekagehuset, som duftede vidunderligt, var i virkeligheden et fængsel, der var koldt og mørkt.

- ✓ a. Adjektiviske ledsætninger / adled
- b. Adverbielle ledsætninger
- c. Substantiviske ledsætninger

Lav evt. selv flere/andre spørgsmål vedrørende sætninger

8 Spørgsmål

Hvilken sprogfamilie tilhører dansk, tysk, engelsk, norsk og hollandsk?

- a. Den indoeuropæiske
 - b. Den romanske
 - ✓ c. Den germanske
 - d. Den nordeuropæiske
 - e. Den sydeuropæiske
-

9 Spørgsmål

Hvad kalder man sproghistorisk disse substantiver: æg, arm, mor, vi?

- a. Proprier
- b. Låneord
- ✓ c. Arveord
- d. Interjektioner

Lav evt. selv flere/andre spørgsmål vedrørende sproghistorie

10 Spørgsmål

Hvordan bør man oversætte ordsprog og talemåder fra et sprog til et andet, fx klap lige hesten?

- ✓ a. Man bør lave en idiomatisk oversættelse
 - b. Man bør oversætte ord for ord
 - c. Man bør springe det over
 - d. Man bør lave det helt om
-

11 Spørgsmål

Hvilken af følgende sætninger er korrekt oversat fra dansk til engelsk?

- a. I am very concerned about my daughter's private economy
- b. Can I borrow the toilet?
- c. I would like to be whole concrete
- ✓ d. It's the best of two worlds

Lav evt. selv flere/andre spørgsmål vedrørende oversættelse

12 Spørgsmål

**Hvad er relevant at se på i en kommunikationsanalyse?
(flere rigtige svarmuligheder)**

- ✓ a. Afsender
- b. Skrivetavle
- ✓ c. Modtager
- ✓ d. Effekt
- e. Affekt
- ✓ f. Kommunikationskanal
- ✓ g. Indhold

Lav evt. selv flere/andre spørgsmål vedrørende kommunikation

13 Spørgsmål

Hvilken type sproghandling er følgende sætning?

Der er 31 dage i januar.

- a. Rituel sproghandling
- b. Samtalestrukturerende sproghandling
- c. Regulerende sproghandling
- d. Følelses- og holdningsregulerende sproghandling
- ✓ e. Informerende sproghandling

Lav evt. selv flere/andre spørgsmål vedrørende sproghandlinger

14 Spørgsmål

Hvad vil det sige at lave sproglig nedtoning?

- a. Man taler i et lavt toneleje
- b. Man taler udenom
- c. Man undlader at bruge adjektiver
- ✓ d. Man formulerer sig fx vha. fx modalverber og negationer for at virke høflig

Lav evt. selv flere/andre spørgsmål vedrørende høflighedsteori

15 Spørgsmål

Hvad er en kronolekt?

- a. At ens sprog er påvirket af, hvor i landet man bor
- ✓ b. At ens sprog er påvirket af den tid, man lever i
- c. At ens sprog er påvirket af, om man læser mange bøger

Lav evt. selv flere/andre spørgsmål vedrørende sprog i brug

Eksempler på spørgsmål til latindelen

(rigtige svar er markeret med flueben)

I det følgende skal du arbejde grundigt med følgende latinske sætning, som de fleste spørgsmål handler om:

“Hannibal, qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert, vir Carthaginiensis est.”

Gloser finder du i det materiale, du har fået udleveret til prøven/ eller i latindelen i **Grammatiknøglen** s. 30. De første spørgsmål handler om at bestemme sætningens ordklasser. Derefter skal du lave en syntaktisk analyse af sætningen. Til sidst skal du bestemme substantiver, adjektiver og pronominers form i sætningen.

1 Spørgsmål

1. Hvilken ordklasse tilhører ordene: “in”, “contra”?

- a. Adverbier
- b. Adjektiver
- ✓ c. Præpositioner
- d. Konjunktioner
- e. Pronominer
- f. Artikler

2 Spørgsmål

Hvilke ord er adjektiver i “Hannibal, qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert, vir Carthaginiensis est”?

(flere rigtige svarmuligheder)

- a. Hannibal
- b. qui
- ✓ c. multas
- d. victorias
- e. in
- f. proeliis
- g. contra
- h. Romanos
- i. fert
- j. Vir
- ✓ k. Carthaginiensis
- l. est

Lav evt. selv flere/ andre spørgsmål vedrørende ordklasser i sætningen

3 Spørgsmål

Hvad er verballed i hovedsætningen i "Hannibal, qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert, vir Carthaginiensis est"?

- a. qui
 - ✓ b. est
 - c. fert
 - d. Hannibal
 - e. victorias
-

4 Spørgsmål

Hvad er subjekt for "est" i "Hannibal, qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert, vir Carthaginiensis est"?

- a. Hannibal
 - b. qui
 - ✓ c. Hannibal, qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert
 - d. qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert
 - e. vir
-

5 Spørgsmål

Hvilket led er "vir Carthaginiensis" i sætningen "Hannibal, qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert, vir Carthaginiensis est"?

- a. Subjekt
- b. Verballed
- ✓ c. Subjektsprædikat
- d. Direkte objekt/ akkusativobjekt
- e. Objektsprædikat
- f. Indirekte objekt/ dativobjekt
- g. Adverbialled
- h. Konjunkional

Lav evt. selv flere/ andre spørgsmål vedrørende sætningsanalyse.

6 Spørgsmål

Hvilken kasus er "qui" i "Hannibal, qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert, vir Carthaginiensis est"?

- ✓ a. Nominativ
 - b. Akkusativ
 - c. Genitiv
 - d. Dativ
 - e. Ablativ
-

7 Spørgsmål
Hvilket køn, hvilket tal og hvilken kasus er "multas victorias"?

- ✓ a. Femininum, akkusativ, pluralis
 - b. Maskulinum, genitiv singularis
 - c. Femininum, nominativ, pluralis
 - d. Neutrum, dativ, pluralis
 - e. Maskulinum, ablativ, singularis
-

8 Spørgsmål
I sætningen "Hannibal, qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert, vir Carthaginiensis est" er "qui" maskulinum nominativ singularis – hvad ville det hedde, hvis det var femininum akkusativ singularis?

- a. quae
- ✓ b. quam
- c. qui
- d. quod
- e. quem
- f. quis

Lav evt. selv flere/ andre spørgsmål vedrørende omskrivning af køn, tal og kasus.

9 Spørgsmål
Hvilken tid, person og tal er verballeddet i hovedsætningen?

- a. Præsens, 1. person, pluralis
 - b. Imperfektum, 3. person, singularis
 - c. Præsens, 3. person, pluralis
 - ✓ d. Præsens, 3. person, singularis
 - e. Imperfektum, 2. person, pluralis
 - f. Imperfektum, 1. person, singularis
-

10 Spørgsmål
Sætningen "Vir Carthaginiensis est" står i præsens. Hvordan ville sætningen se ud, hvis den var i imperfektum?

- a. Vir Carthaginiensis sunt
- ✓ b. Vir Carthaginiensis erat
- c. Vir Carthaginiensis ebat
- d. Vir Carthaginiensis estis
- e. Viri Carthaginiensis erat

Lav evt. selv flere/ andre spørgsmål vedrørende verbernes tider og omskrivning deraf.

11 Spørgsmål

Hvad kendetegner et latinsk uregelmæssigt verbum (flere rigtige svarmuligheder)

- ✓ a. Det er svært at se, hvilken tid det er, fordi stammen ændres meget i de forskellige tider (præsens og imperfektum).
- b. Det er let at se, hvilken tid det er, fordi det følger reglerne for dannelse af tiderne (præsens og imperfektum)
- ✓ c. Det er let at se, hvilken person og tal det er, fordi det følger reglerne for verbernes personbøjning.
- d. Det er svært at se, hvilken person og tal det er, fordi det ikke følger reglerne for verbernes personbøjning.
- e. De uregelmæssige verber er ofte verber, man ikke bruger så meget.
- ✓ f. De uregelmæssige verber er ofte verber, man bruger meget.

Lav evt. selv flere/ andre spørgsmål vedrørende regelmæssige og uregelmæssige verber, fx også spørgsmål til dannelse af uregelmæssige og regelmæssige verber på andre sprog.

12 Spørgsmål

I sætningen "Hannibal, qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert, vir Carthaginensis est" er der en ledsætning. Hvad er ledsætningen?

- a. vir Carthaginensis est.
 - b. Hannibal, qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert
 - c. contra Romanos fert
 - ✓ d. qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert
 - e. Hannibal
-

13 Spørgsmål

Hvilken type ledsætning er "qui multas victorias in proeliis contra Romanos fert"?

- a. Adverbiel ledsætning
 - b. Substantivisk ledsætning
 - ✓ c. Adjektivisk ledsætning/ adled
 - d. Objektivisk ledsætning
 - e. Subjektivisk ledsætning.
-

14 Spørgsmål

Hvilket præfix skal føjes til stammen **-fect/-fekt** (gjort, lavet) for at få betydningen "fuldkommen"?

- a. inter
- ✓ b. per
- c. pro
- d. re
- e. trans
- f. in
- g. cum

Lav evt. selv flere/ andre spørgsmål om affikser – både latinske og græske.

N.B:

Hvis man lader én eller få sætninger danne baggrund for de fleste af spørgsmålene, anbefales det, at man vælger en prøvetype i fx Socrative, hvor eleverne ikke kan gå tilbage i prøven og se deres tidligere svar.

Vores erfaring er, at eleverne bruger under 1 minut på at besvare et multiple choice-spørgsmål i Socrative, men det afhænger selvfølgelig af spørgsmålet.

Hvis I bruger Socrative, og der er flere rigtige svar på et spørgsmål, skal I være opmærksomme på, at alle disse muligheder skal vælges, før svaret tæller som korrekt. Det er altså ikke nok at have ét rigtigt svar ud af flere mulige.